

Poiju Venesataman pieni punainen poiju oli pomppinut vedessä jo useita vuosi tässä kohtaa rantaa. Meri on täällä osa isoa Atlanttia, Skakerak merta. Merivesi on täällä sellaista kuin sen kuuluu olla 0.6 prosentista suolavettä. Tämä on oikea meri . Täällä on muutama sata metri rannasta jo 300 metriä syvää. Itämeri on syvimiltä kohtaa 60 metriä, siinä elää särkiä, haukia, silakoita, jotka ovat järvikaloja, Itämeri on iso murtovesi alue, joka on historiansa aikana ollut useasti iso järvi, suolapitoisuus on 0,3 ja Tanskan kapeassa salmessa näkee selkeästi missä kaksi täysin erilaista vesimassaa kohtaa, muttei sekoitu toisiinsa. Täällä pohjaan näkee kirkaasti niissä kohtaa missä pohjaan vajaa 20 metriä syvää vettä. Rannassa, missä meritähdet ja ravut ja pikkukalat liikkuvat. Poiju oli kiinni samassa paikassa kokien keväällä jään sulamisen, kesän helteen ja veden tyyneyden, syksyn rajut syysmyrskyt, talven jäät. Sen seurana olivat täällä merilokit, mustalokit, harmaa lokit, kiirat ja meriharakat. Poiju sijaitsi minkin reviiirillä, joka sukeltaa rapuja merivedestä. Minkillä on runsaasti ravintola rannassa. Rantakallio on täysi rapujen kuoria, joita se jättää kalliolle. Kalliorannan vieressä aiemmin poiju oli sijainnut tuossa viiden metrin päässä, mutta parikymmentä vuotta sitten, viereisen hytta rannan omistaja käski muuttaa sen paikkaa. Miehen olivat hänen hyttanaapurinsa nimenneet tataariksi. Iältään hän oli ehken jo nyt 50 päälle. Jäntevä mies, ja hän omisti isomman veneen kuin hänen naapurinsa tääällä ja oli mökkinaapureitaan siis näitä omistajia nuorempi. Hänellä oli kaunis vaimo ja tytär sekä hänen luonaan käy useita kesävieraita omilla veneillään. Nykyisin hän ottaa aurinkoa rakentamallaan isolla laiturilla naisystävänsä kanssa pienissä uikkareissan, ja kävelee rannassa ison seeferinsä kanssa. Pari kesää sitten tataari rakensi omalle osalleen rantaan pitkän laiturin, jolla hän pitää neljää lepotuolia ja tilaa on pari kymmentä metriä. Tähän Tron tytär Beritin ja Hanssin piti saapua tänä kesänä taxiveneellä ilman omaa venettä, yllättävän meren käynnin takia. Heidän omalla pienellä veneellä saarelle saapuminen olisi ollut lähes mahdotonta ja aiheuttanut jopa veneen kaatumisen. Saarelle pääsee siis taxi veneellä, joka maksaa n. 80 €. Taxi vene tarvitsee isomman laiturin, jotta maihin nousu onnistuu, joten tataarin isosta laiturista oli siten hyötyä, että se on nyt olemassa. Kalvik oli kuskannut Hanssin seuraavana päivänä noutamaan heidän veneensä. Hän oli omalla käytökseellään saanut agressiota hyttanaapureissa. Tataari oli kokenut rakennuslautakunnan ukaasit muuttaa mökkipaikkaansa pois rantatontilta, minä hän omisti tonttinsa mereen saakka. Rantalaki esti häntä rakentamasta hyttaansa muutaman metrin päähän rannasta, joten hänen täytyi siirtää hyttansa korkeammalle kallion päälle. Sama rantalaki oli koskenut myös Klaus isoisää, joka oli myös ehtinyt tehdä uuden hyttansa perustukset 20 lähellä rantaa, hänen oli silloin 70-luvulla täytynyt myös siirtää hyttansa kauemmaksi rannasta, pojat olivat yhdessä joutuneet purkamaan hytan. Klaus ja Björn olivat ensimmäisen kerran tavanneet tataarin siinä pari kymppisinä, kun he olivat kohdanneet hänet veneen kiinnitys puuhissa. Tataari oli huutanut heille kovaan ääneen. -Hei, ota pois se köysi siitä minun laiturista. -Klaus oli vastannut, että hän ja hänen isä ja isoisä oli kiinnittänyt veneen juuri tähän kohtaan jo monia vuosia. -Tataari, oli vastannut: Et kiinnitä enää, ota se köysi pois siitä ja siirrä veneesi muualle. -Ensimmäinen kohtaaminen tataarin kanssa ei siis ollut mitenkään antoisa. Niinpä venepaikka löytyi nyt Kalvik puolelta rantaa. Me omistamme meren rantaa kauemaa suoraan tämän lahden alueelta. Siinä kohtaa ranta päättyy 20 syvään kalliorantaan. Tuulella siihen veneen kiinnittäminen ei onnistu. Olemme siis naapureiden armeliaisuuden varassa ja poijun kiinnitys paikka on erittäin tärkeä. Edellinen laituri sijaitsi tataarin osalla kalliorantaa. Tataari oli enmimmäiseksi ilmoittanut, että venettä ei saa sitoa tähän kohtaan rantaan mihin laituri oli rakennettu ja vaati laiturin purkua ja veneen kiinnitys paikan siirtoa. Niinpä kymmeniä vuosia paikalla olleen venelaiturin paikka piti muuttaa tataarin määräyksestä. Vanhan laiturin tilalla on enää laiturin runko tallella kalliossa. Kallio

rannan toisella laidalla on nyt uusi pieni laituri, jonka omistaa Kalvik. Siihen hän sitoo nyt oman veneensä ja hän on laittanut oman punaisen poijun omaan venesatamaansa. Kalvik on ehdottanut Tronille jopa yhteisen isomman laiturin rakentamista. Poukama on erittäin suojaisi ja siinä on monta metriä valkoista hiekkarantaa. Laiturin vain tulisi olla n. 30 metriä pitkä. Laiturin rakentaminen olisi siis kallis teko, joten se on näillä näkymin jätetty nuoremman sukupolven hankkeeksi. Kalvik ja Tron ja Knut ovat iältään n.70 vuotiaita., joten näin kallista hanketta he eivät tule toteuttamaan. Tataari oli muutaman vuosi sitten lähettänyt rakennusvirastolle pyynnön saada rakentaa omalle tontilleen lisä rakennuksia. Sattui kuitenkin niin, että rakennusviraston virkamies oli meidän hyttanaapurin omistajan poika. Isän venepaikka on kiinni tässä samassa poiussa kuin meidänkin ja Tronin perheen. Hän oli tehnyt päätöksen, ettei suosittele rakennusluvan antamista Tataarille, joten tataarilta jäi lisärakennukset rakentamatta. Skärgård perhe pitää omaa veneettä kiinni tässä samassa poiussa kuin mekin sekä heidän kesävieraansa. Tataarin hytta on rakennettu lasiseinistä, joten hyttaan näkee suoraan sisälle, sillä vain kaksi takaseinää on puusta. Täällä lasirakennus ei itse asiassa ole mikään hassumpi ratkaisu, sillä täälläpäin on termiittimurahaisia, jotka syövät puuta, jos puu pääsee kastumaan. Talvet ovat ankaria ja nykyisin runsaslumisia, joten tämä ongelma on todellinen. Klaus huomasi tämän, kun hän lomansa aikana oli tutkinut termiittimurahaisten liikkeitä, ja huomannut kuhnureiden joukko kasaantumisen, ne tulivat hänen isänsä mökin seinästä. Viimeisenä päivänä hänen täytyi purkaa seinä, katsoessaan vanerilevyn alle, vaneria termiitit eivät suostu syömään, sillä vaneri tekemiseen käytetään liimoja ja kemiallisia aineita. Aitoon kosteeseen puuhun termiinit tulevat, ne tuntuvat haistavan sen. Särdgårdien lähiranta on aika jännä paikka. Mökin edessä on poukama, johon vesi kerääntyy ja päättyy kallio kiveykseen. Vesi nousee tyrskynä kallion päälle, kallio kiveyksen yli venettä ei pääse nostamaan aallokossa. Vieressä on kallio, jota kutsutaan tataarin napiksi, siihen veneen voi tyynellä kiinnittää. Toissa kesänä Klaus ja Björn olivat saaren ympäri ajomatkalla tavanneet hyttanaapurinsa merellä. Veneestä oli loppunut bensa, ja he olivat ystävällisesti hinanneet heidän veneensä mökkirantaan, missä he olivat päässeet lisäämään veneeseen bensa. Veneen laittaminen ilman poiua on hankalaa niinpä hyvään sitomiseen rantaan tarvitaan poiju. Jokainen veneilyihminen tietää sen. Tron oli tullut mökilleen veneellä vaimonsa kanssa. Hän oli tehnyt pitkän talven töitä opettajana yläasteella. Murrosikäiset olivat hänen alaansa ja hän oli opettanut heitä jo monta vuotta matematiikan opettajana. Oppilasaines hänen kaupungissaan oli oppivaista eikä hänellä ollut suurempia ongelmia opettaa heitä. Algebra ja geometria olivat ongelmallisia asioita, eikä niitä monikaan tarvitse kouluvuosien jälkeen. Niitä kuitenkin opetetaan yläasteella ja lukio-oppilaille. Tron oli ollut opettajana jo n. 30 vuotta ja hän vietti nyt ensimmäistä vuottaan eläkkeellä. Keväällä oli ollut hänen läksiäisjuhlansa koululla. Hän oli saanut opettajan huoneessa kukkaseppäseen päähänsä onnittelun kera ja pienten lahjojen. Kakkukahvit oli koulujärjestänyt hänelle opettajien kahvihuoneeseen. Olipa hänen luokkansa tekaissut hänelle oman laulunkin, jonka he kaikki lauloivat hänelle koulun juhlasalissa, missä rehtori ilmoitti juhlaallisesti Tronin jäävän eläkkeelle. Tronnilla oli tänä kesänä levollinen mieli pitkästä aikaa vailla työelämän kiireitä. Tron vaimo isä oli rakentanut meren rantaan hytan 1970-luvun puolivälissä, kun saaren maaomistajan olivat myyneet rantatontteja. Hänen tonttinsa sijaitse aivan meren rannassa kuitenkin vähän puiden suojassa. Norjalaiset hytan omistajien kesäpuuhat koskevat usein puun kaatoa merinäkyvän edestä, jotta meri näkyisi paremmin. Täällä hytalla, jossa vaimo oli käynyt joka kesä teini-iästään pitäen. Tänä kesänä vanha Maretin isä tuli rollaattorilla, ikää hänellä oli jo vähän yli 90 vuotta. Paikka sijaitsi Södralandet nimisessä paikassa. Täällä kesät olivat aurinkoisia ja kalaa tuli merestä niin paljon kuin jaksoi kalastaa.

Maretin isä kalastikin, hän heräsi jo kello 5 aamulla ja alkoi kalastaa heti aamusta. Marilli oli hänen suosikkinsa, jota saattoi nousta jopa 15 kappaletta päivässä. Hänellä oli täällä pakastin, johon hän laittoi kalat. Norjalainen makrilli on pitkulainen kala ja rasvainen. Sitä voi savustaa savustus pöntössä, grillata, tai graavata. Makrilli on rasvainen kala, joka maistui hyvältä monen suussa. Turskaa tätä punaturskaa nousi merestä paljon. Sitä keitettiin ja grillattiin ja laitettiin kalakeittoon. Turska on hyvän makuinen kala. Söimme sitä juuri tänään, kun saimme melkein kaksi kiloisen punaturskan. Seiti elää myös näissä vesissä. Seiti on tunnettu pakastekalana. Kouluissa syödään kalapuikkoja, jotka on valmistettu seitistä. Turskaa myydään Espanjaan saakka, jossa siitä valmistetaan espanjassa espanjalaista paella ruokaa. He, jotka ovat käyneet Espanjassa ovat varmaan syöneet sitä. Tällä puolella Skakerak merellä turska ja seiti ei kasva kovin isoksi. Länsi-Norjan puolella kalat ovat kaksin verroin isompia. Pohjois-Norjassa turska on 20 kg niin kuin seitikin. Siellä rittää yhdessä isosta kalasta syötävää moneksi päiväksi. Ennen täälläkin pyydystettiin Makril Örretiä, joka enemmillään painaa n. 600 kg, sen pyydystäminen ei onnistu virvereillä. Nykyisin tämä kala liikkuu vain Kanarian saarten vesissä, sillä kalan tarvitsema ravinto on loppunut näistä vesistä. Täällä Sodalandetissa on suosittua mökkeillä, ihmiset tulevat tänne ja vuokraavat mökkejä. Tron viettänyt täällä hytallaan melkein kaikki kesät. Heillä oli yksi tytär ja poika. Tytär on nyt jo 35-vuotias ja poika 32-vuotias. Naimisissa molemmat ja kahden tyttären äiti on Berit ja poika yhden tyttären. Berit ja hänen miehensä Hans tulevat myös tänne ja oleilevat täällä hytalla omalla lomallaan. Meren ranta on ihan lähellä ja vesi on kirkasta ja raikasta. Uida voi matalassa hiekkarannassa. Tämä on saaren suosittu uimaranta., jonne monet tulevat veneellään uimaan. Kallioranta on laaja, jossa grillaaminen on suosittu. Norjassa monet grillaavat kertakäyttögrilleillään. Grillinakit tirsivät usein kalliorannassa sekä lasten äänet kaikuivat Tron hytalle asti kalliorannasta. Tänään oli sateinen iltapäivä ja Tron oli jo jonkin aikaa puuhailut teranssilla hänellä oli sadetakki päällä sillä ulkona satoi vettä. Hans puuhaili sisällä hänen tyttärensä Beritin kanssa. Vene rantautui rantaan siitä hyppäsi vaaleatukkainen nuori teinityttö pois. Veneessä oli varmaankin heidän mökkinaapurinsa, jotka nyt tulivat rantaan. Nainen veneestä alkoi lastata tavaroita pois veneestä ja mies nousi veneestä. Hän käveli huonosti ja lähti selkäänsä pidellen askeltamaan heidän mökkiään kohti. Hän soitti puhelimella ja Beritin puhelin soi. Mies kertoi, että hänellä oli noudannuoli ja tarvitsi apua veneen kiinnittämiseen rantaan. Hans lähti kohti miestä joka seisoi heidän mökin edessä. Hans otti kottikärryn mukaansa. Hän ajatteli, että sitä tarvitaan tavaroiden kuljettamiseen heidän mökilleen, sillä mökki sijaitse jonkin matkan päässä metsäpolulla. Hans ja Klaus oli tämän miehen nimi, jonka perhettä hän auttoi. Hans kiinnitti heidän veneensä naruihin ja laittoi sen heidän poijuunsa kiinni. Siinä vene nyt oli tiukasti sidottuna poijuun. Vesisade pieksi Hanssia ja Klaussia rannassa sekä naista ja tyttöä, jotka alkoivat kantaa matkalaukkuja rantaan ja siitä mökille. Ensin he veivät joitain tavaroita mökille. Heillä oli mukanaan paljon ruokakasseja kaupasta. Kaikki kassit olivat sateen alla. Hans lastasi joitain ruokakasseja kottikärryyn ja lähti työntämään sitä mökkiä kohti. Perille päästyään hän kysyi tarvitsevatko he lainata hänen kottikärryään. Klaus vastasi, että heillä on omat kottikärryt. Hans lähti takaisin mökilleen. Klaus ja hänen vaimonsa ja tyttärensä alkoivat vetään isot pöyrät olevaa kärryä rantaa kohti. Mökkiä ohittaessa kuului Beritin ääni mökiltä, kun hän huusi, että hänelläkin oli välillä selkäkipua ja hän tiesi mitä selkäkipu on. He saivat sen rantaan ja alkoivat lastata siihen matkalaukkuja. Kärry oli täynnä, vaikka vielä jäi monta ruokakassia rantaan. Klaus ei voinut itse osallistua matkalaukkujen ja ruokakassien kuljettamiseen sillä hänen selkäänsä särki. Hän oli etsinyt mökiltään särkylääkkeitä. Hänen kasvoiltaan näki, että hänellä oli kipuja. Klaus sai kuitenkin laittettua jääkaapin päälle. Se alkoi piippaamaan ja mittaamaan oikea lämpötilaa.

Klaussin tytär Karin alkoi tyhjentää ruokakasseja ja sanoi äidilleen, että hän hakisi loput ruokakassit rannasta. Niinpä äiti läksi takaisin rantaa sadehousut ja takki päällään. Hän otti ensin vesilasin, sillä hänelle oli tullut kuuma matkalaukkuja rahdatessa kärryillä pitkin metsäpolkua. Hän näki omalle mökilleen ehtineen Hanssin, joka jo oli riisunut paitansa pois ja oli ehken menossa nukkumaan vaimonsa Beritin viereen. Hans paljas selkä näkyi ikkunasta, sillä hän ei ollut vetänyt verhoa alas ja valot olivat päällä mökissä. Hans oli noin 40-vuotias mies. Hänen tanakka vartalonsa kilsi lampun alla. Vaimo keräsi viimeiset kassit ja matkalaukun kalliolta ja lähti kohti mökkiä sateessa kävellen kumisaappaat litisivät polun lammikkoon ja vaimo jatkoi eteenpäin metsäpolkua, yhdestä kohtaa polku on kiveyksillä kivetty, tätä kohtaa sanottiin skogstradaksi ja hän saapui pian mökille. Mökissä hänen tyttärensä oli ehtinyt tyhjentää ruokakassit ja laittaa ruuat jääkaappiin. He laittelivat mökkiä asuttavaan kuntoon. Tytär otti reippaasti pölynimurin esille kaapista ja alkoi imuroita lattioita. Kärpäsiä oli makuuhuoneissa. Nainen ryhtyi laittelemaan lakanoita sänkyihin. Hänen miehensä Klaus oli asettunut sohvalle lepäämään ja oikaisi itsensä makuulle. Kohta tytär löysi tv:n kaukosäätimen käteensä ja alkoi katsella miten kanavat toimivat. Ja toimivathan ne, MTV3 ohjelmat näkyivät TV:stä. Jääkaappi piippasi taustalla. Vaimo oli laittanut teeveden kiehumaan. He leikkasivat tuoretta leipää ja laittoivat meetvurstia ja juustoa lepiensä päälle. Edessä oli vielä pölyisen hytan siivoaminen. He olivat ensimmäiset kesänviettäjät hytalla tänä vuonna. Knut oli ei ollut tänä kesänä aiemmin käynyt hytalla kertaakaan. Pääsiäisenä hän oli muutaman kerran viettänyt pääsiäislomaa hytalla naisystäviensä kanssa. Norjassa pääsiäistä vietetään koko viikko ja silloin ihmiset menevät mökeilleen kellä sellainen on joko merihytalle tai vuoristohytalle. Vuoristossa ihmiset patikoivat näitä Norjan vuoria ylös ja alas lastensa kanssa. Vuohet, lampaat ja lehmät laiduntavat rinteitä vapaina. Geitost on norjalaisten herkkua, sitä tehdään myös lehmänmaidosta, joka on miedompaa. Iltaruuaksi he tekivät salaatin ja söivät tuoretta vuokaleipää. Mökki piti imuroida ja lattiat luututa talven pölyistä ja kärpäsistä. Sängyt piti pedata. Illalla he kaikki olivat niin väsyneitä, että nukahtivat miltei heti sänkyihinsä. Aamulla Klaus yritti kavuta ylös sängystä, mutta sängyn patja oli ollut niin pehmeä ettei hän onnistunut kampeamaan itseään ylös siitä. Ainoa vaihtoehto oli kierähtää lattialle ja nousta siitä. Ähkäni kuului eikä hän onnistunut siinä. Vaimo piti vetää häntä kädestä. Klaus oli todella noudannoulen murtama. Selkä ei ollut koskaan aiemmin ollut näin kipeä. Hän oli kotona maalannut puutalon julkisivun kahteen kertaan ja lisäksi pystyttänyt telinerakenteet ja ottanut ne pois. Puutaloaan hän ei ollut maalannut n. 15 vuoteen, ja nyt oli tullut aika tehdä se. Klaus arveli, että tämä työ oli nyt selän muistissa. Klaus meni katsomaan venettä aamulla aamupalan jälkeen ja juotuaan kahvinsa ja poltettuaan tupakkinsa. Ilman näitä hän ei saa itseään liikkeelle. Mökkinaapurit Hans ja hänen vaimonsa olivat mökillään ja Klaus meni juttelemaan heidän kanssaan. Hans oli kertonut, että he tulevat tänne Oslo vuonon toiselta puolelta isolla laivalla, johon mahtuu myös junavaunuja. Matka maksaa noin 120 kr. lahden yli. Siinä säästää aikaa ja n. 200 km, joten laivamatka kannattaa tehdä. Hans ja Berit olivat lähdössä tänään pois hytalta. Heidän tilallaan tulisivat hänen isänsä Tron ja hänen äitinsä Maaret. Seuraavana päivänä mökillä olikin sitten Tron hääräilemässä hän huusi Klaussia juttelemaan kanssaan. Tron kertoi, että hän oli tänä keväänä jo ollut täällä ja laittanut poijun veneiden kiinnitys paikkaan. Hänen oli pitänyt sukeltaa veteen, joka oli todella kylmää. Siinä kohtaa missä poiju on, vettä on n. 2 metriä. Tron oli yrittänyt poijun laittoa pohjassa olevaan semementti kimpaleeseen, hän oli kuulemma ollut vain sentin päässä naruineen, muttei ollut onnistunut. Hänen oli pitänyt lähteä takaisin mökille lämmittelemään ja ottamaan lämmin suihku ja yrittää sitten uudelleen. Nyt Tron oli onnistunut. Poiju oli nyt kiinni. Vene oli naruilla kiinni poijussa. Heidän naapurinsa omisti tämän rannan ja

hän oli tehnyt pienen laiturin kallion kupeeseen. Siihe tämä Kalvik sitoi veneensä. Joka kesä Kalvik rakentaa jotain omalle ja vaimonsa hytalle. niin tänäkin kesänä. Klaus vietti Tron kanssa pitkän tovin jutellan miltei kaikki naapurien asiat. Tron kertoi, että hän oli ollut yksi kesä Kalvikien hytalla ja olohuoneeseen oli alkanut tiputtaa vettä suoraan olohuoneen pöydän päälle. Kalvik ei tiennyt mistä vesi tulee ja Tronin oli pitänyt näyttänyt hänelle mistä vesi tippuu. Kalvik oli mennyt naimisiin vaimonsa kanssa, jolla oli jo ennestään aiemmasta liitosta poika. Yhteisiä lapsia Kalvikeilla ei ollut. Poika oli sanonut Tronille, että hän joutuu varmaan rakentamaan kaikki uudestaan, mitä Kalvik rakentelee täällä hytalla. Kalvikin mukaan kaikki oli tehty arkkitehdin suunnitelmien mukaan. He olivat saaneet rakennusvirastosta luvan rakentaa hyttansa taakse niin paljon kuin halusivat. Hytan eteen ei saanut rakentaa mitään varastoja. Niinpä Kalvik oli rakentanut hytan taakse lisä teranssin ja muutaman varastorakennuksen. Tron näytti Klaussille omia rakennelmiaan. Hän oli rakentanut hyttapihaansa suihkun, sisällä hytassa ei ollut suihkua. Norjalaiset hytan ovat monet sellaisia ettei niissä ole suihkua. Ihmiset pesevät itseään pesulapuilla. Tron huusikin Klausille ja kysyikin seuraavana päivänä oliko Klaus aloittanut suihkukopin rakentamisen hänen näyttämänsä mallin mukaan. Tronin poika ja hänen tyttärensä tulivat viikonlopuksi hytalle, tytär on 6-vuotias ja oppinut olemaan veneessä pienestä pitäen. Reippaasti hän istuu veneen keulassa ja katselee merireittiä siitä, isän hoitaessa ohjaamisen ja veneen käytän. Tytär sitoo veneen kiinni naruihin sen saapusessa venelaituriin ja hyppää jo reippaasti pois veneestä. Tron ja Klaus olivat päättäneet parannella poiju systeemiä. Niinpä aamulla poijussa oli kiinni musta iso poiju, jonka Tron oli siihen kiinnittänyt. Klaus haki vielä omalta hytaltaan lisäksi toisen punaisen poijun., sillä aiempi punainen poiju oli puoli metriä veden alla. Nämä kaikki kolme poijuja riittivät nostamaan narut ylös vedestä. Kaikki poijut kelluivat nyt veden pinnalla laineiden heiluteltavana helteisessä säässä.